

Brussel, 8 juni 2017

**Mijnheer de Minister-President,
Mevrouw en Heren Ministers,**

Betreft : Omstandig verslag - Samusocial - zitpenningen

Volgend op uw aanvraag van 1 juni 2017 waarbij u de twee Regeringscommissarissen in het kader van Samusocial verzoekt een omstandig verslag op te stellen om de op 1 juni in de pers verschenen feiten te kunnen objectiveren, hebben wij het genoegen u onze analyse van de situatie te bezorgen.

Op 2 juni jongstleden zijn de twee regeringscommissarissen ter plekke gegaan en hebben een brief overhandigd aan de Voorzitter van Samusocial – medeondertekend voor ontvangst door deze laatste - met het verzoek om de volgende stukken ter beschikking te stellen :

- De statuten van de VZW en het huishoudelijk reglement ;
- De beschrijving van de bevoegdheden van de Voorzitter, de gedelegeerd bestuurder, het bureau en de bestuurders ;
- De functiebeschrijvingen van de operationele directeurs ;
- De beslissing van 2011 betreffende de oprichting van een bureau en de toekenning van zitpenningen en hun bedrag ;
- De fiscale fiches van de bestuurders ;
- De verdeling van de 60.000 euro aan betaalde zitpenningen tussen de leden van het bureau en de Raad van Bestuur ;
- De uittreksels van de notulen van de Raad van Bestuur en het bureau, ten bewijze van het houden van deze vergaderingen, en de kopie van het aanwezigheidsregister.

Een reeks bewijsstukken werd ons onmiddellijk overhandigd door de Voorzitter van de VZW, in bijzijn van de administratieve en financiële en operationele Directeur.

De Voorzitter heeft ons de beslissing van de algemene vergadering van 2011 betreffende de eerste oprichting van een bureau en de toekenning van zitpenningen niet kunnen meedelen. Geen enkel uittreksel uit de notulen van het bureau kon ons bezorgd worden.

A. Historiek van Samusocial :

Op 30 april 2001 wordt besloten om een vereniging zonder winstoogmerk op te richten genoemd «Centre d'Action Sociale d'urgence», afgekort «Le Casu», gelegen op de Hoogstraat 298 te 1000 Brussel. Het gaat om een private VZW gecreëerd onder impuls van Yvan Mayeur, Alain Hutchinson en van personen afkomstig uit de privésector. Haar doel bestaat uit het bieden van gratis ondersteuning, op medisch-psychisch-sociaal vlak door een noodbijstandsvoorziening, begeleiding en mobiele hulpteams. Dit Centrum werd geopend in de Zespenningenstraat beschikte destijds over een opvangcapaciteit van 50 à 60 plaatsen. Vanaf de start van de VZW, was de NGO Dokters van de Wereld partner van het Centrum om 3 avonden per week in te staan voor de medische raadplegingen.

In 2002, stond het Centrum in voor 17.787 nachtverblijven aan 2.667 verschillende personen. In 2003 stelde het OCMW van de Stad Brussel een gebouw ter beschikking, gelegen op het Vestje. Tot op heden blijft dit gebouw de operationele zetel van Samusocial. Naar aanleiding van twee overlijdens door onderkoeling in de Brusselse straten, maakt de GGC in 2005 een budget vrij dat de oprichting garandeert van een winteropvang met 150 extra plaatsen. Parallel, worden de straathoekwerkronde (de zogenaamde "maraudes") opgevoerd om het territorium van de stad beter te bestrijken.

Enkele kerncijfers over de nachtverblijven gerealiseerd binnen het kader van de opdrachten van sociale urgentie (voor alle bijstandsoopdrachten aan de daklozen – zie hieronder) :

Jaar	Nachtverblijven in noodopvang	Sociale (VTE)	Balans	Financiering (euro)	Giften en legaten (euro)
2007	54.750	51		2.137.488	
2008	63.875	62		2.797.277	
2009	76.788	78		4.583.552	
2010	83.489	109		3.789.953	171.051
2011	93.116	159		8.397.121	128.626
2012	127.379	198		9.495.564	221.355
2013	144.072	163		9.302.888	145.308
2014	157.567	171		8.245.522	239.995
2015	180.898	267		12.189.155	183.477
2016	220.126	300		18.463.275	1.196.992
2017	260.276	?		19.434.050	?

Het organigram (aan deze nota toegevoegd), zoals op 2 juni 2017 meegedeeld aan de regeringscommissarissen, geeft een visuele opdeling van alle opdrachten van Samusocial.

Deze activiteiten worden opgedeeld in twee grote afdelingen : de bijstand aan daklozen en de hulp aan asielzoekers.

De bijstand aan de daklozen wordt opgedeeld in verschillende opdrachten :

- Winteropvang (financiering door GGC en vanuit federale)
- Opvang Syrische gezinnen en de winteropvang (GGC)
- Sociale noodbijstand : maraudes (Europese fondsen) - 220 structurele bedden (GGC)
- Médi Halte (federaal) - medische bedden voor daklozen
- het project 107¹ (federaal)
- de Step Forward: gewestelijk project Housing-First voor jonge daklozen (GGC)

De hulp aan asielzoekers gebeurt via het beheer van de 3 centra van Fedasil.

Houdende een beslissing gedateerd **24 september 2015** heeft het Verenigd College aangestuurd om voor de eerste keer met Samusocial een beheersovereenkomst met een looptijd van 5 jaar af te sluiten ter omkadering van de bestaande winteropvang. Na 1 jaar wordt deze beheersovereenkomst geëvalueerd. Het opstellen van een beheersovereenkomst werd eveneens bekrachtigd door de

¹ De mentale gezondheidsproblemen buiten de ziekenhuismuren halen door een gedeelte van de residentiële gezondheidszorg om te vormen tot een gemeenschapsvoorziening. Dit de eerste grote doelstelling die wordt nagestreefd. Met andere woorden, dient men ziekenhuisbedden te schrappen (of in ieder geval te bevriezen) in de algemene en psychiatrische ziekenhuizen, en de middelen die hier werden aangewend te herbestemmen om nieuwe ambulante diensten op te richten : de mobiele teams.

goedkeuring van het Verenigd College van 20 november 2015 van de algemene beleidsnota op vlak van de bijstand aan de daklozen.

Dit beheerscontract legt het volgende vast :

- De opdrachten en de rol van de coördinator van de winternoodopvang ;
- De link met de andere actoren die hulp bieden in het kader van de winteropvang ;
- De financiering ;
- De aanstelling van de Commissarissen van het Verenigd College en de permanente genodigden in de raad van Bestuur van Samusocial voor de punten met betrekking tot de winteropvang ;
- De evaluatieprocedures van de uitvoering van de Winteropvang door Samusocial.

De winteropvang betreft de opvang en het verblijf van dakloze personen en/of gezinnen tijdens het koude seizoen (beperkte periode van 15 november tot 30 april (opdracht 1). De VZW Samusocial staat in voor de coördinatie tussen de verschillende actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van de winteropvang via een coördinatiecomité. (opdracht 2).

De financiering van het project is onderworpen aan de controle door de administratie van de GGC ; de manier van controleren wordt geregeld op grond van de ordonnantie van 7 november 2002 houdende de centra en diensten voor bijstand aan personen (B.S, 27 november 2002).

Krachtens de beheersovereenkomst afgesloten tussen het Verenigd College van de GGC en de VZW Samusocial :

« Om de correcte implementering van deze opdrachten te verzekeren, heeft het Verenigd College twee Commissarissen aangesteld ter vertegenwoordiging van de Ministers bevoegd voor de Bijstand aan Personen in de Raad van Bestuur van de VZW Samusocial. Het Verenigd College gaat ook over tot de benoeming van twee permanente genodigden die de Ministers van Begroting en de Minister-Voorzitter van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vertegenwoordigen. De commissarissen en de permanente genodigden zullen als opdracht hebben om de juiste toepassing van deze beheersovereenkomst na te gaan. De commissarissen van het Verenigd College en de permanente genodigden zetelen in de RvB waarin de punten betreffende de noodopvang van de daklozen en diens coördinatie binnen het exclusieve kader van de winteropvang zoals vastgelegd in de beheersovereenkomst zullen voorkomen op de agenda. Trouwens, alle partijen zullen de complete agenda ontvangen.

De commissarissen van het Verenigd College kunnen, binnen een termijn van vier vrije dagen, een beroep instellen tegen iedere beslissing die volgens hen in strijd is met de wet, het algemeen belang of de beheersovereenkomst. Die termijn loopt vanaf de dag van de vergadering waarop de beslissing werd genomen, voor zover de commissarissen van het Verenigd College hier op regelmatige wijze voor werden opgeroepen. Bij ontstentenis hiervan, loopt de termijn vanaf de dag waarop ze in kennis werden gesteld van de beslissing. Het beroep is opschortend. Indien binnen een termijn van twintig vrije dagen, ingaand op dezelfde dag als de in het vorige lid bedoelde termijn, het Verenigd College de nietigverklaring niet heeft uitgesproken, wordt de beslissing definitief. De nietigverklaring wordt door het Verenigd College bekendgemaakt aan de betrokken instantie. Bij beslissing van het uitvoerend orgaan aan de betrokken instantie, kunnen de in de vorige leden vastgestelde termijnen met tien dagen verhoogd worden. » (uittreksel beheersovereenkomst, punt 6, pagina 8)

De regeringscommissarissen hebben tot op heden nog geen beroep moeten aantekenen.

Binnen het kader van de uitoefening van het toezicht en naar aanleiding van de «Publifinaffaire», hebben de gewestregering en het Verenigd College in januari 2017 besloten om alle gemeenten en de OCMW's, evenals de door de GGC gesubsidieerde instellingen te ondervragen.

Op 10 februari 2017 heeft een van de twee regeringscommissarissen zich gewend tot de voorzitter van de VZW met de volgende bewoordingen « *Vanuit de zorg om goed bestuur en op verzoek van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, wil ik u alvast bedanken om op de volgende Raad van Bestuur die op 14 februari aanstaande gehouden wordt een document in te dienen met de lijst van de namen en voornamen van elk van de leden van de Raad van Bestuur en van de personen die deel uitmaken van de uitvoerende instanties, vergezeld van de lijst van hun functies en het geheel aan vergoedingen en voordelen die hun worden toegekend.* »

Deze verzoeken zijn zonder gevolg gebleven.

Na een schriftelijke vraag die werd ingediend door gewestelijk parlementslid Alain Maron betreffende de vergoedingen toegekend aan de bestuurders van Samusocial, heeft de Voorzitter van de vereniging een antwoord gericht aan de kabinetten van de Ministers bevoegd voor Bijstand aan personen, dat hieronder integraal wordt hernomen : (In bijlage) :

« Samenstelling van de algemene vergadering :

Mijnheer Alain Hutchinson

Mijnheer Jean Marie Amand

Mijnheer Jean-Pierre Vloebergh

Dokter Habib Torbey

De leden van de Raad van Bestuur

De accountant is de BVBA Leboutte, Mouhib & C°, geldig vertegenwoordigd door een van zijn leden.

Samenstelling van de Raad van Bestuur :

Mijnheer Michel Degueldre, Voorzitter

Mevrouw Pascale Peraïta, Gedelegeerd Bestuurder

Mevrouw Valérie Vierset, Secretaris

Mevrouw Isabelle Kuntziger, Bestuurder

Mevrouw Rita Glineur, Bestuurder

Mijnheer Yvan Mayeur, Bestuurder

Mijnheer Christian Béozière, Bestuurder

De bestuurders zetelen uitsluitend als private personen in de Raad van Bestuur.

De bestuurders ontvangen geen enkel salaris of voordeel. De statuten van de vereniging bepalen dat de algemene vergadering het bedrag van de zitpenningen vaststelt en de modaliteiten van hun verdeling (art 5 §1, 5°).

Deze worden toegekend aan de leden van de RvB en de AV voor alle vergaderingen waaraan ze effectief deelnemen, met inbegrip van het bureau evenals voor alle prestaties en vertegenwoordigingen die verband houden met het beheer van de vereniging. Het aantal vergaderingen varieert in functie van de actualiteit en de dwingende redenen die gepaard gaan met de opdrachten van Samusocial (Winteropvang, opvang van asielzoekers, rondzwervende gezinnen, problematiek van toevloed aan daklozen op openbare plaatsen, beheer kraakpanden, Romagezinnen op straat ...).

De algemene vergadering van 10 januari 2014 heeft de zitpenningen vastgelegd op 140 euro bruto. Het bedrag van de zitpenningen wordt op geen enkele subsidiërende overheid aangerekend en wordt ten laste genomen op de eigen fondsen van de vereniging. Het totale bedrag van de gestorte zitpenningen bedraagt 56.000 euro in 2015 en 59.640 euro in 2016. Deze bedragen worden hernomen in bijlage in de jaarrekeningen die bij de Nationale Bank van België worden gepubliceerd.

Samenstelling van het Bureau :

Michel Degueldre, Voorzitter

Pascale Peraïta, Gedelegeerd Bestuurder

Valérie Vierset, Secretaris

Rita Glineur (in afwachting van de goedkeuring van de algemene vergadering)

En de Directeurs van de vereniging.

De Raad van Bestuur delegeert onder zijn verantwoordelijkheid het dagelijks bestuur van de vereniging aan een bureau. Het bureau is samengesteld uit de Voorzitter, de gedelegeerde bestuurder, de secretaris, de Directeurs van de vereniging en elk gemandateerd lid van de RvB en dat afgevaardigd is door deze laatste (art 6 §8 van de statuten van de VZW Samusocial)»

Het dient vastgesteld dat het in dit document vernoemde bedrag toegekend voor de zitpenningen in 2016 (59.640 euro) niet overeenstemt met het uiteindelijk meegedeelde totaalbedrag van 59.920 euro (zie tabel hieronder).

De Regeringscommissarissen hebben aan de Voorzitter van de VZW gevraagd om hen te bevestigen dat de aan de bestuurders toegekende zitpenningen de enige vormen van beloning of vergoeding uitmaken die aan deze laatsten worden toegekend. De Voorzitter heeft geantwoord dat het aangewezen was om te verwijzen naar het eerder gecommuniceerde antwoord.

Op 14 februari 2017 werd er een Raad van Bestuur gehouden betreffende een eerste balans van de aan het eind van het jaar 2016 op touw gezette winteropvang. De twee Regeringscommissarissen hebben er tijdens deze vergadering van de Raad van Bestuur en overeenkomstig het schriftelijk verzoek dat op 10 februari verstuurd werd door een van de commissarissen op aangedrongen om de verdeling van de zitpenningen tussen de verschillende bestuurders te bekomen vanwege de voorzitter en de leden van de raad van bestuur.

Tijdens deze Raad van Bestuur hebben de Regeringscommissarissen ook herinnerd dat ze meerdere malen verzocht hebben (bijgevoegde gemeenschappelijke brief van 4 november 2016, mondelinge vraag geformuleerd tijdens de Raad van Bestuur van 30 november 2016) dat hen het huishoudelijk reglement houdende de vaststelling van de functionering van de beslissingsorganen van de vereniging werd meegedeeld, deze verzoeken zijn zonder gevolg gebleven.

Yvan Mayeur, die de verhinderde Voorzitter verving tijdens deze zitting van de Raad van Bestuur van 14 februari, weigerde details te geven over de zitpenningen die aan elk van de bestuurders werden uitbetaald door het private karakter van de VZW Samusocial in te roepen en zich te verschuilen achter het recht op eerbiediging van het privéleven van de betrokken personen.

In het kader van de uitvoering van de opdracht die hen werd toevertrouwd met het oog op het opstellen van het huidige verslag, hebben de regeringscommissarissen aan de administratieve en financiële Directeur van de vereniging gevraagd of er een of ander voertuig uit de vloot van de vereniging ter beschikking werd gesteld aan de leden van de raad van bestuur of van het bureau. De eerder vernoemde Directeur heeft hun hierop ontkennend geantwoord, daarbij verduidelijkend dat indien dit het geval was, dit als voordeel inzake sociale zekerheid in de boekhouding moet worden opgenomen en bijgevolg zou verschijnen op de fiscale fiche van het betrokken lid.

Binnen dezelfde optiek hebben de regeringscommissarissen aan de administratieve en financiële Directeur gevraagd om hun te bevestigen dat er buiten de aan de verschillende leden van de raad van bestuur en het bureau toegekende zitpenningen, geen enkele andere soort van beloning of voordeel of terugbetaling van onkosten heeft plaatsgevonden aan deze leden in 2014, 2015 of 2016, deze laatste heeft in deze bewoordingen geantwoord : « ik bevestig u dat de bestuurders geen enkel ander voordeel hebben ontvangen (auto, telefoon, computer, bankkaart, kledijkosten, ...). Enkel de zitpenningen werden gestort. [...] ik bevestig u ook dat de bestuurders geen enkele andere behandeling / schadevergoeding / salaris / vergoeding krijgen. De dames PERAITA en VIERSET werden door Samusocial met onbetaald verlof gestuurd sedert 16/12/2013. Deze overeenkomsten werden aan dit document toegevoegd. »

De Statuten van de VZW, de leden van de algemene vergadering en van de Raad van Bestuur :

B.1. Werden op datum van 27 juni 2011 aangesteld als leden van de Raad van Bestuur :

Christian Béozière, Michel Degueldre, Rita Glineur, Jean-Pierre Luxen, Yvan Mayeur, Jean Spinette, Renaud Tocker, Evelyne Van Lancker (en Xavier Emanuelli als permanent genodigde).

Op basis van vanaf dat moment ingediende versies van de statuten op 21 februari 2012 en 17 februari 2016, blijkt dat de volgende personen lid zijn van de algemene vergadering van Samusocial :

Christian Béozière, zaakvoerder, Voorzitter van het OCMW van Evere ;

André Cocle, jurist ;

Michel Colson, bediende, Voorzitter van het OCMW van Watermaal-Bosvoorde ;

Rita Glineur, secretaris ;

Anne Herscovici, onderwijzer, Voorzitter van het OCMW van Elsene ;

Christian Lesenfants, onderwijzer, Voorzitter van het OCMW van Schaarbeek ;

Cathy Marcus, jurist, Voorzitter van het OCMW van Sint-Gillis ;

Yvan Mayeur, volksvertegenwoordiger, Voorzitter van het OCMW van Brussel ;

Renaud Tockert, geneesheer ;

Marc Xhrouet, socioloog.

Tot aan het eind van het jaar 2013 wordt de directie waargenomen door Pascale Peraïta (vermits Yvan Mayeur op 13 december 2013 Burgemeester van de Stad Brussel is geworden, vervangt Pascale Peraïta hem op 16 december 2013 als Voorzitster van het OCMW van Brussel Stad).

Overeenkomstig de statuten van 21 februari 2012 wordt het dagelijks bestuur gedelegeerd door de Raad van Bestuur, onder diens verantwoordelijkheid, aan een bureau en aan de Directrice van de vereniging. Het bureau is samengesteld uit de volgende personen : Yvan Mayeur (voorzitter), Rita Glineur (secretaris) en Pascale Peraïta (directrice).

Een algemene vergadering gehouden op 10 januari 2014 stelt Pascale Peraïta aan als gedelegeerd bestuurder van de VZW. Zij wordt ook lid van het bureau, dat vanaf dezelfde beslissing door de algemene vergadering is samengesteld uit de Voorzitter, de Secretaris, de gedelegeerd bestuurder, Michel Degueldre en de twee Directeurs.

De Raad van Bestuur van 16 juli 2014 neemt akte van het ontslag van Rita Glineur en van Billy Jungling. De gedelegeerd bestuurster wordt door de raad van bestuur belast met de politieke, institutionele en financiële strategie van de VZW.

Op 10 augustus 2015 wordt Michel Degueldre Voorzitter van Samusocial (notulen van de raad van bestuur van 10 augustus 2015 met inachtneming van het ontslag van Yvan Mayeur als Voorzitter van Samusocial).

B.2 De statuten van 17 februari 2016 vermelden dat Rita Glineur en Billy Jungling geen lid meer zijn van de VZW, aangezien zij op datum van 16 juli 2014 ontslag hebben genomen (algemene vergadering van 16 juli 2014). Blijven als leden: Christian Béozière en Yvan Mayeur, waarvan de bestuurdersmandaat verlengd wordt met 6 jaar; Mvr. Kuntziger Isabelle (ambtenaar – bestuurster), Michel Degueldre, Pascale Péraïta (gedelegeerd bestuurster) en Valérie Vierset.

B.3. : De verschillende beslissingsorganen

De wet van 2 mei 2002 verenigt in één enkele wetgevende tekst de regels die van toepassing zijn op de verenigingen zonder winstoogmerk (wet van 27 juni 1921), op de stichtingen alsook op de internationale verenigingen zonder winstoogmerk (B.S, 11 december 2002).

De belangrijkste doelstelling van de wet van 2 mei 2002 is de transparantie van de V.Z.W.'s en de modernisering van hun beheer. Dit doel is vooral bereikt door de verplichting voor alle verenigingen om dezelfde boekhoudkundige voorschriften te respecteren, die voor de "grote" V.Z.W.'s gelijkaardig zijn aan de verplichtingen opgelegd aan vennootschappen (wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen).

De statuten van Samusocial hernemen alle verplichte vermeldingen die worden opgelegd door de wet van 2002.

De statuten ingediend bij de griffie van de rechtbank van koophandel op 21 februari 2012 voorzien, afgezien van de **algemene vergadering en de Raad van Bestuur, in de oprichting van een bureau samengesteld uit de Voorzitter, de Secretaris en de Directeur van de vereniging.**

De bevoegdheden van de Directeur worden ingeschreven in een huishoudelijk reglement (niet gepubliceerd). Mevrouw Peraïta, die belast is met de directie, ontvangt een delegatie voor handelingen van dagelijks bestuur en voor de handelingen die nodig zijn voor de ontvangst van donaties, legaten en giften. De dagelijkse beheeractiviteiten hebben betrekking op de uitvoering van de richtsnoeren die in de Raad van Bestuur besloten werden en op de acties die regelmatig verricht moeten worden om de goede werking van de vereniging te waarborgen.

Er dient opgemerkt te worden dat de statuten die gepubliceerd werden op 21 februari 2012 geen melding maken van een gedelegeerd bestuurder en geen verwijzing bevatten naar de betaling van zitpenningen.

De statuten die op 17 februari 2016 werden ingediend bij de griffie van de rechtbank van koophandel leggen de bevoegdheden vast **van de algemene vergadering, deze van de Raad van Bestuur, maar voorzien voortaan ook de benoeming van een gedelegeerd bestuurder en de oprichting van een nieuw bureau** dat expliciet samengesteld is uit "de Voorzitter, de gedelegeerd bestuurder, de Secretaris, de directeur(s) van de vereniging en van ieder lid van de gemachtigde Raad van Bestuur dat afgevaardigd is door deze laatste" (art.5, §8). De statuten verlenen aan de algemene vergadering (art. 5, §1, 5°) de macht om "het bedrag van de zitpenningen vast te leggen alsook de regels in verband met hun toekenning". De Raad van Bestuur stelt onder zijn leden een gedelegeerd bestuurder aan (art. 6, §3) voor een hernieuwbare termijn van 6 jaar. De gedelegeerd bestuurder is verantwoordelijk voor het bijeenroepen en de kantoren van de vereniging. Hij bepaalt de agenda.

Noch de statuten, noch het huishoudelijk reglement voorzien in het opstellen van de notulen van de vergaderingen van het bureau, in tegenstelling tot het verplichte opstellen van de notulen van de Raad van Bestuur en de algemene vergadering overeenkomstig de wet.

Evenwel bepaalt de beslissing van de algemene vergadering van 10 januari 2014, ter vaststelling van de toekenning van de zitpenningen, dat deze zitpenningen toegekend worden door de Samusocial op basis van deelname aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur, "met inbegrip van de vergaderingen van het bureau".

De Voorzitter van de VZW heeft geen andere informatie of bewijzen, zelfs onrechtstreeks, kunnen verstrekken over het effectief plaatsvinden van de bureauvergaderingen, door aan te geven dat het gaat om telefoongesprekken, coördinatietaken en zoekwerk naar gebouwen. Evenmin bij wijze van voorbeeld heeft de Voorzitter geen kopie van de oproepingsbrieven tot vergaderingen van het bureau of kopie van het aanwezigheidsregister kunnen bezorgen, zoals letterlijk gevraagd wordt in de brief die hem op 2 juni afgegeven werd door de commissarissen.

Artikel 6, §8 van de statuten van 17 juni 2016 bepaalt dat "*Binnen de grenzen en voorwaarden die hij bepaalt, delegeert de Raad van Bestuur onder zijn verantwoordelijkheid het dagelijks bestuur van de vereniging aan een bureau. Het bureau is samengesteld uit de Voorzitter, de gedelegeerd bestuurder, de secretaris, de directeurs van de vereniging en ieder lid van de Raad van Bestuur dat afgevaardigd is door deze laatste.*"

Op basis van de documenten die overgemaakt werden op 2 juni 2017 hebben de commissarissen kennis genomen van de toekenning van zitpenningen sinds **de algemene vergadering van 10 januari 2014**, die Pascale Peraïta als gedelegeerde bestuurster aanstelde. Deze algemene vergadering beslist ook over het bedrag van de zitpenning, dat vastgesteld is op 140 euro voor de vergaderingen van de algemene vergadering en van de Raad van Bestuur, met inbegrip van het bureau. In de praktijk is de voormalige directrice, ondertussen gedelegeerde bestuurster geworden, verantwoordelijk voor het dagelijks beheer en de strategische assen.

B. Zitpenningen

Het in 2014 totaal betaalde bedrag aan zitpenningen bedraagt 39.620 euro en wordt als volgt verdeeld:

Zitpenningen 2014													
	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totaal
Pascal PERAITA	1260	1260	1540	980	1260	1400	1260	560	1260	1400	1820	1400	15400
Yvan MAYEUR	1260	1260	1540	980	1260	1400	1260	560	1260	1400	1820	1400	15400
Michel DEGUELDRE	560	560	420										1540
Valérie VIERSET							560	560	700	700	980	700	4200
Christan BEOZIERE							280						280
Jean SPINETTE							280						280
Isabelle KUNTZIGER													0
Rita GLINEUR	560	560	420	280	0	280	420						2520
Totaal 39.620,00 €													

Pascale Peraïta en Yvan Mayeur ontvangen het grootste deel van de zitpenningen die in 2014 werden toegekend : elkeen ontvangt 15.400 euro bruto, terwijl Michel Degueldre 1.540 euro bruto ontvangt en Valérie Vierset 4.200 euro bruto.

Het totale bedrag aan in 2015 betaalde zitpenningen bedraagt 56.000 euro en wordt als volgt verdeeld:

Zitpenningen 2015													
	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totaal
Pascal PERAITA	1400	1260	1400	1400	1400	1680	1680	1680	2100	2100	1400	1400	18900
Yvan MAYEUR	1400	1260	1400	1400	1400	1680	1680	1680	2100	2100	1400	1400	18900
Michel DEGUELDRE	280	280	280	280	700	420		1680	980	700	1400	1400	8400
Valérie VIERSET	700	700	840	840	700	840	700	700	980	980	700	700	9380
Christan BEOZIERE			140					140					280
Jean SPINETTE			140										140
Isabelle KUNTZIGER													0
Totaal 56.000,00 €													

Pascale Peraïta en Yvan Mayeur hebben ieder 18.900 euro bruto ontvangen; Michel Degueldre ontvangt 8.400 euro bruto en Valérie Vierset 9.380 euro bruto. Christian Béozière ontvangt 280 euro

bruto en Jean Spinette 140 euro bruto. Er dient opgemerkt te worden dat Isabelle Kuntziger, die ambtenaar is, elke betaling van zitpenningen weigert.

Ter informatie ontvangen de regeringscommissarissen geen zitpenningen aangezien hun mandaat kosteloos wordt uitgeoefend.

De regeringscommissarissen beschikken over 4 notulen van de Raad van Bestuur in 2015 (4 x 140 euro = maximaal 560 euro per aanwezige bestuurder). We kunnen er dus van uitgaan dat de rest van de betaalde bedragen overeenstemt met werk dat gerealiseerd werd "door het bureau", hetzij 18.340 euro bruto respectievelijk voor Pascale Peraïta en Yvan Mayeur, (hetgeen overeenstemt met 131 vergaderingen van het bureau, waarvan 71 tussen Mayeur et Peraïta) en 7.840 euro voor Degueuldre (56 vergaderingen).

Het in 2016 totaal betaalde bedrag aan zitpenningen bedraagt 59.920 euro en wordt als volgt verdeeld :

Zitpenningen 2016													
	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totaal
Pascal PERAITA	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1680	1400	1400	17080
Yvan MAYEUR	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	16800
Michel DEGUELDRE	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	16800
Valérie VIERSET	700	700	700	700	700	700	700	700	700	980	700	700	8680
Christan BEOZIERE	140												140
Jean SPINETTE	140											280	420
Isabelle KUNTZIGER													0
Totaal 59.920,00 €													

Pascale Peraïta heeft 17.080 euro bruto ontvangen; Yvan Mayeur en Michel Degueuldre respectievelijk 16.800 euro bruto en Valérie Vierset 8.680 euro bruto. Dezelfde vaststellingen dienen gemaakt te worden : 4 vergaderingen van de Raad van Bestuur (waarvan één voor de winteropvang) en 1 algemene vergadering gedurende het jaar 2016. De rest van de betaalde zitpenningen betreft werk verricht "door het bureau", dat is 16.520 euro voor Peraïta en 16.240 euro respectievelijk voor Mayeur en Degueuldre.

De toekenning van zitpenningen roept bijkomende vragen op met betrekking tot de afwezigheid van bewijzen van effectieve vergaderingen van het bureau, zoals eerder vermeld in dit rapport.

Er is inderdaad geen extra informatie beschikbaar over de motivering van de ongelijke verdeling van de zitpenningen tussen de verschillende leden van het bureau, wetende dat Yvan Mayeur en Pascale Peraïta samen, in 2014 en 2015, dus 2/3 van het totale bedrag aan zitpenningen ontvangen dat toegekend werd aan alle bestuurders.

Ten slotte kunnen de bevoegdheden uitgeoefend door de drie directeurs van de VZW Samusocial, conform hun respectieve functieprofiel, moeilijk losgekoppeld worden van de functies van de bestuurders die leden zijn van het bureau en waarvoor deze laatste aangeven van zitpenningen te hebben ontvangen.

De fiscale fiches tonen aan dat de toekenning van deze zitpenningen het voorwerp uitgemaakt hebben van een effectieve storting op de rekeningen van de betrokkenen, met aftrek van de bedrijfsvoorheffing (fiche 281.30). Geen van de betrokkenen is sociale bijdragen verschuldigd.

C. De Ordonnantie van 12 januari 2016 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen (B.S., 11 februari 2006) alsook van de nieuwe gemeentewet (gecodificeerd door het K.B. van 24 juni 1988) :

De ordonnantie van 12 januari 2016 is, *ratione personae* en *ratione materiae*, als volgt toepasbaar :

“Toepassingsgebied.

Art. 2. *Ongeacht de bepalingen van artikel 25, § 1, van de bijzondere wet van 12 januari 1959 betreffende de Brusselse instellingen, is deze ordonnantie van toepassing op alle openbare mandatarissen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.*

Onder openbaar mandataris, dient te worden verstaan :

- elk lid van een beheersorgaan of beslissingsorgaan van een openbare instelling;
- de burgemeesters en de schepenen;
- de gemeenteraadsleden;
- de leden van de politieraden en politiecolleges.

Onder openbare instelling, dient te worden verstaan, iedere publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon die direct of indirect afhangt van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of die onder diens controle of toezicht valt.

Maximumbedrag bij het cumuleren van mandaten.

Art. 3. *Het bedrag van de bezoldigingen voor activiteiten die door de openbare mandatarissen uitgeoefend worden, mag niet hoger zijn dan 150 % van het bedrag van de parlementaire vergoeding van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.*

Om na te gaan of het bedrag van de bezoldigingen die ontvangen worden door de openbare mandatarissen niet hoger is dan het in het vorige lid vastgelegde maximum, wordt rekening gehouden met alle bezoldigingen en voordelen van alle aard in het kader van de uitoefening van openbare mandaten, functies, afgeleide mandaten of opdrachten van politieke aard.

Men verstaat onder afgeleid mandaat, elke functie uitgeoefend door een openbaar mandataris in een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon of in een feitelijke vereniging en die hij uit hoofde van zijn oorspronkelijke mandaat gekregen heeft of van het orgaan waarbinnen hij/zij dat mandaat uitoefent dan wel op om het even welke andere manier.

In geval van overschrijding van het in het eerste lid vastgestelde maximum, worden de bezoldigingen en de voordelen van alle aard in het kader van de uitoefening van een openbaar mandaat verminderd ten belope van die overschrijding, te beginnen met de bezoldiging of het grootste voordeel van alle aard. »

De nieuwe gemeentewet bepaalt in artikel 20bis : “De som van de wedde van burgemeester of schepenen en van de vergoedingen, wedden en presentiegelden, ontvangen als bezoldiging voor de door de burgemeester of schepenen naast zijn mandaat uitgeoefende activiteiten, **is gelijk aan of lager dan anderhalve maal** het bedrag van de parlementaire vergoeding van de leden van de Kamer van

Volksvertegenwoordigers en van de Senaat. Voor de berekening van dat bedrag komen in aanmerking de vergoedingen, de wedden of de presentiegelden voortvloeiend uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard. Indien het in het eerste lid vastgestelde plafond wordt overgeschreden, wordt de som van de in het voorgaande lid bedoelde vergoedingen, wedden of presentiegelden die voortvloeien uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard, verminderd tot het passende beloop. »

Als men zich houdt aan de argumenten uitgaande van het voorzitterschap van de Samusocial en van de belangrijkste betrokkenen zouden de functies uitgeoefend door Yvan Mayeur en Pascale Peraïta enkel ten private titel uitgeoefend worden en niet in functie van een afgeleid mandaat en/of een openbaar ambt van politieke aard.

De geldigheid of de relevantie van deze argumenten moeten niettemin geëvalueerd worden in het licht van de bovenvermelde wettelijke bepalingen en, in het bijzonder, rekening houdend met de volgende elementen :

- De uitbreiding van de definitie van "instelling van openbaar nut" door de toepassing van de ordonnantie van 12 januari 2006 op de privaatrechtelijke rechtspersonen die rechtstreeks of onrechtstreeks afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van haar controle of van haar voogdij ;
- De financiering van de VZW Samusocial die voor 98% bestaat uit publieke fondsen ;
- De beheersovereenkomst afgesloten tussen het Verenigd College van de GGC en de VZW Samusocial ;
- De aard van de opdrachten van openbaar nut uitgeoefend door de Samusocial en van de bevoegdheden van de betrokken bestuurders ;
- De aanwijzing van de politieke mandaten uitgeoefend door de betrokken bestuurders in de statuten van de VZW Samusocial.

Bovendien wordt er rekening gehouden met het feit dat de tenlasteneming van de daklozen centraal staat in de wettelijke opdrachten van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn waardoor het moeilijk lijkt een evident verschil te maken tussen de functies respectievelijk uitgeoefend door de betrokkenen als bestuurder binnen de Samusocial en uit hoofde van hun politieke mandaat als voorzitter van de OCMW.

Voor zover de ontvangen bezoldigingen door de uitoefening van een mandaat van bestuurder in de Samusocial zouden beschouwd worden als bedragen waarmee rekening gehouden moet worden in de berekening van het plafond van 150% van het bedrag van de parlementaire vergoeding die toegekend is aan de leden van de Kamer van Vertegenwoordigers, komt het toe aan de gemeentesecretaris van de betrokken gemeente om deze inlichtingen te verzamelen en ze over te maken aan de Secretaris-Generaal van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel.

D. Conclusies

De regeringscommissarissen stellen vast :

- de afwezigheid van bewijzen die getuigen van de effectieve organisatie van vergaderingen van het bureau van de VZW ;

- een zekere vertraging tussen de genomen beslissingen door de Raad van Bestuur, de algemene vergadering en de publicatie van de wijzigingen aan de statuten in het Belgisch Staatsblad, hetgeen niet echt bijdraagt tot transparantie; bovendien kan de afvaardiging van het dagelijks bestuur door de Raad van Bestuur van de Samusocial aan het bureau enkel aan derden worden tegengeworpen vanaf 16 februari 2016, datum van de publicatie van de laatste statuten in het Belgisch Staatsblad;
- dat de afwezigheid van notulen van de vergaderingen van het bureau, de convocaties per mail hiertoe en/of ten minste van een aanwezigheidsregister en de bijna vaste aard van de maandelijkse betalingen aan de bestuurders suggereren dat de toekenning van zitpenningen verder is afgenomen naar en als een forfaitaire maandelijkse vergoeding ;
- dat geen enkele stuk betreffende de toekenning van zitpenningen werd bezorgd aan de GGC, aangezien het gaat over uitgaven die niet in aanmerking komen voor de toekenning van subsidies; bovendien genereert de VZW geen eigen ontvangsten (geen commerciële of andere activiteit); zoals aangegeven in de boekhoudkundige stukken verstrekt door de VZW, hebben de zitpenningen enkel onttrokken kunnen worden aan niet-aangewende donaties.

De brief ontvangen op 6 juni 2017 en verstuurd door het advocatenkantoor Uyttendaele, Kennis en Gerard werd opgenomen in bijlage van onderhavig rapport.

Hoogachtend,

Tina Martens

Regeringscommissaris

Sandrine Cnapelinckx

Regeringscommissaris

Lijst van bijlagen :

- Dossier met de stukken die op 2 juni 2017 verstrekt werden op aanvraag van de regeringscommissarissen door de Voorzitter van de Samusocial :
0. 0.Statuten van de VZW Samusocial ingediend bij de griffie van de Rechtbank van koophandel op 21 februari 2012
  1. Statuten van de VZW Samusocial ingediend bij de griffie van de Rechtbank van koophandel op 17 februari 2016
  2. Huishoudelijk reglement van de VZW Samusocial
  3. Functieprofielen van de 3 directeurs van de VZW (Operationeel Directeur, Administratief en Financieel Directeur, Pedagogisch Directeur)
  4. Beheersovereenkomst 2015-2019
  5. De verdeling van de zitpenningen die toegekend werden in 2014, 2015 en 2016
  6. Tabellen met de zitpenningen
  7. Verslag van de algemene vergadering van 10 januari 2014
  8. Notulen van de Raad van Bestuur van 16 juli 2014
  9. Agenda van de Raad van Bestuur van 16 december 2014
  10. Agenda van de Raad van Bestuur van 17 maart 2015
  11. Uittreksels van de notulen van de Raad van Bestuur van 28 april 2015
  12. Notulen van de Raad van Bestuur van 10 augustus 2015
  13. Verslag van de algemene vergadering van 10 augustus 2015
  14. Notulen van de Raad van Bestuur van 1 oktober 2015
  15. Agenda van de Raad van Bestuur van 27 januari 2016
  16. Notulen van de Raad van Bestuur van 27 mei 2016
  17. Bijeenroeping van de Algemene Vergadering van 7 november 2016
  18. Notulen van de Raad van Bestuur van 1 december 2016
  19. Notulen van de algemene vergadering van 1 december 2016
  20. Het organigram
  21. Document "Admin & Fin" van Samusocial "Diverse cijfers"
  22. Antwoord van de Samusocial dd. 3 maart 2017
  23. Brief van het advocatenkantoor Uyttendaele, Kennis en Gerard dd. 6 juni 2017
  24. Brief van de 2 regeringscommissarissen dd. 2 juni 2017
  25. Jaarrekeningen 2015
  26. Overzicht van de donaties 2013-2016
  27. Mail aan de commissarissen dd. 7 juni 2017 betreffende de voordelen en andere types van bezoldigingen
  28. Overeenkomst betreffende het verlof zonder wedde van Pascale Peraïta en Valérie Vierset

ADDENDUM

De regeringscommissarissen werden door de directie van de Samusocial op 8 juni 2017 geïnformeerd dat deze nog informatie moest verstrekken. Informatie die "spontaan" zou gebeuren. Een uur later, dat is om 9u15, hadden de commissarissen geen informatie gekregen. Bij een gesprek met de Voorzitter van de VZW 5 minuten later heeft de Voorzitter - die wij zelf gecontacteerd hebben - ons geïnformeerd dat het handelt over de toekenning van zitpenningen sinds 2008 aan Yvan Mayeur, Pascale Peraïta en Rita Glineur.

Getekend

Tina Martens

Sandrine Cnapelinckx